

Arbitrage

Algemeen	
Beschrijving instrument:	<p><i>Arbitrage</i></p> <p>In een overeenkomst kan worden afgesproken om toekomstige geschillen over de overeenkomst of een bepaald aspect daarvan aan arbitrage te onderwerpen. Ook bij lopende geschillen kan, bij wijze van compromis, tot arbitrage worden besloten.</p> <p>De uitspraak van de arbiters kan op eenvoudige wijze voor tenuitvoerlegging vatbaar worden verklaard door middel van een verlot tot tenuitvoerlegging (exequatur) van de president van de rechtbank. Daarmee krijgt een arbitraal vonnis dezelfde kracht als een vonnis van een rechter. Een arbitraal vonnis zal door de rechter hoofdzakelijk aan formele vereisten worden getoetst, en dus niet inhoudelijk.</p> <p>Het Nederlands Arbitrage Instituut (NAI) is in leven geroepen om arbitrage als middel van geschilbeslechting te bevorderen. Grondslag hiervoor is het Arbitrage Reglement dat wordt uitgegeven door het NAI. Hierin opgenomen is de tekst voor een arbitraal beding dat kan worden opgenomen in alle zakelijke overeenkomsten. De partijen komen hierdoor overeen dat bij het ontstaan van onenigheid geschilbeslechting zal plaatsvinden door middel van arbitrage. De activiteiten van de NAI zijn gebaseerd op de arbitragewet van 1986, art 1020-1076 wetboek van burgerlijke rechtsvordering en zijn vastgelegd in het Arbitrage Reglement van 2001.</p> <p><i>Minitrage</i></p> <p>Naast arbitrage kent het NAI een gestructureerde vorm van bemiddeling dat zijn eigen reglement heeft; het Minitrage Reglement. Minitrage begint met mediation. Wanneer partijen daarin niet tot een vergelijk komen, wordt het geschil alsnog berecht in een arbitrale of gerechtelijke procedure .</p>
Kwalificatie instrument:	<p>Arbitrage gaat ervan uit dat de betrokken partijen op basis van gelijkwaardigheid besluiten zich te onderwerpen aan geschilbeslechting. Het is daarmee te zien als een horizontaal beleidsinstrument.</p> <p>Arbitrage is daarnaast te zien als een mengeling van directe regulering en sociale regulering. Bij de uitspraak is er sprake van directe regulering omdat de uitspraak in beginsel bindend is voor de betrokken partijen, maar in de voorbereiding accepteren de partijen op basis van vrijwilligheid deze vorm van geschilbeslechting. Arbitrage is een beleidsinstrument dat repressief van aard is, het bevat een ge- of verbod. Arbitrage heeft betrekking op de partijen die een onderling conflict hebben en zich hebben onderworpen aan deze vorm van geschilbeslechting en het is daarmee een specifiek beleidsinstrument.</p>
Kenmerken op een rij	
Wie stelt de regels op? Met wie worden de regels opgesteld?	Het Arbitrage Reglement is opgesteld door het NAI. Partijen die een overeenkomst sluiten, bepalen of ze arbitrage willen inschakelen in geval van toekomstige geschillen.
Dwingendheid (mate van beperking gedragsvrijheid)	Als partijen zijn overeengekomen om arbitrage in te schakelen bij geschillen dan kan hieraan niet worden ontkomen bij een daadwerkelijk geschil, tenzij beide partijen dit overeenkomen.

Hardheid (juridische binding)	Na verlot ('instemming') van de rechter met het arbitraal vonnis, mag nakomen worden afgedwongen bij de rechter.
Reikwijdte (gerichtheid)	Partijen die een overeenkomst sluiten.
Wetgevend kader	De wet stelt de eis dat het bestaan van iedere arbitrage-overeenkomst wordt bewezen door een geschrift. Een mondelinge arbitrageovereenkomst is niet (toereikend). Ook heeft de wet geregeld welke status een uitspraak van een arbitrage heeft, deze kan namelijk op eenvoudige wijze dezelfde status krijgen als een vonnis van een overheidsrechter. Volg hierover: Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (art. 1020-1076).
Internationale aspecten/ internationaal juridische randvoorwaarden	.In het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering is opgenomen dat ook internationale arbitrage mogelijk is. Dit bijvoorbeeld als de partijen die een overeenkomst sluiten uit verschillende landen afkomstig zijn. Wel moet deze arbitrage voldoen aan de bepalingen van het Verdrag van New York van 1958 betreffende de erkenning en ten uitvoerlegging van buitenlandse scheidsrechterlijke uitspraken.
Evaluatie	
Voordelen	Versnellen besluitvormingsproces en ontlasten rechtssysteem.
Nadelen	<ul style="list-style-type: none"> • Minder waarborgen m.b.t. rechtszekerheid en rechtvaardigheid. • Geen openbaarheid waardoor ook vermindering rechtszekerheid. • In beginsel geen hoger beroep mogelijk
Slaagfactoren:	<ul style="list-style-type: none"> • Hangt af van de beschikbaarheid van deskundige, onafhankelijke en onpartijdige arbiters. • Wettelijke omkadering moet vast liggen. • Er moet draagvlak zijn voor alternatieve geschilbeslechting binnen de sector of bij de partijen. • De organisatiegraad van de betrokken branche/beroepsgroep moet voldoende zijn, omdat men gezamenlijk de arbitrageregels moet opstellen of althans daar overeenstemming over moet kunnen krijgen.
Faalfactoren:	<ul style="list-style-type: none"> • Ongelukkige samenstelling leden arbitragecommissie (personen die te weinig of verkeerde kennis hebben, personen die niet onafhankelijk zijn in het geschil etc.).
Referenties	
Aanbevolen literatuur:	De website van het Nederlands Arbitrage Instituut: www.nai-nl.org Prof Mr H. J. Snijders. <i>Nederlands Arbitragerecht</i> . Kluwer Deventer 2003.